FINANSSIALA

7.1.2019

Laitila Antti

Eduskunnan ympäristövaliokunta (YmV)

HE 221/2018 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi konkurssilain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Konkurssilain ympäristövastuusäädösten selkeyttäminen on tarpeen

- Finanssiala ry (FA) kannattaa pääpiirteissään hallituksen esitystä
- Ympäristönäkökulmasta keskeisten toimialojen rahoitus saattaa kuitenkin vaikeutua, jos julkisen vallan esinekohtainen etusija ympäristötoimien kustannuksista ulottuu pantin koko myyntihintaan
- Toissijaisten ympäristövastuujärjestelmien kehittämistä olisi jatkettava

1 Yleistä

FA:lla on ollut edustaja työryhmässä, joka laati hallituksen esityksen pohjana olleen mietinnön. Alalle tärkeää on erityisesti ympäristövastuiden aseman selkeyttäminen konkurssitilanteessa. Hallituksen esitys on yleisesti ottaen kannatettava ja tasapainoisesti laadittu. FA lausuu jäljempänä muutamista yksityiskohdista, joita toivomme jatkovalmistelussa vielä huomioitavan.

2 Konkurssisaatavien selvittäminen ja menettelyn määräajat

FA tukee konkurssimenettelyn nopeuttamista hallituksen esittämällä tavalla. Konkurssi on kustannuksiinsa nähden usein valitettavan tuottamaton menettely, ja FA odottaa uusien säännösten ehdotetussa muodossa voimaan tullessaan parantavan konkurssin hyötysuhdetta.

3 Ympäristövastuut konkurssissa

FA hyväksyy mietinnössä esitetyt päälinjat liiketoimintaa jatkamattoman konkurssipesän julkisoikeudellisen ympäristövastuun osalta. Toimimisvelvollisuuden ja sitä seuraavan vastuiden massavelka-aseman rajaaminen merkittävien ja (potentiaalisesti) vaarallisten ympäristöhaittojen poistamis- tai torjuntatoimiin on perusteltu.

Ehdotettu rajaus huomioi ympäristönäkökohdat käytännössä hyvin laajasti, sillä mikäli julkinen valta ryhtyy ympäristötoimiin konkurssipesän asemesta, sen resurssit useimmiten rajoittuvat vain välttämättömiin toimiin. Rajaus ehkäisee osaltaan myös konkurssipesän konkurssiin joutumisen riskiä, vaikka se voikin yksittäistapauksissa kasvaa. Usein konkurssipesässä ei ole tarpeeksi varoja kattamaan välttämättömistäkään ympäristötoimista aiheutuvia kustannuksia täysimääräisesti.

Ympäristölupia edellyttävän liiketoiminnan rahoittamisen kannalta FA pitää suotavampana vaihtoehtoa, jossa konkurssipesän oikeus korvaukseen välttämättömien ympäristötoimien kustannuksista ulottuisi vain näiden toimien

Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki

Puh: +358 20 793 4200
Fax: +358 20 793 4202
etunimi.sukunimi@finanssiala.fi

www.finanssiala.fi
Facebook.com/finanssiala
Twitter.com/finanssiala

tuottamaan arvonnousuun. Vaikka rahoittajat hallituksen esityksessä mainitulla tavalla ovat selvillä rahoittamansa toiminnan luonteesta, voi mahdollisten ympäristövastuiden ennakointi nostaa vakuusvaateita siinä määrin, että pilaamislupaan perustuvan toiminnan käynnistäminen vaikeutuu huomattavastikin.

Hallituksen esityksessä todettuun tapaan pesän massavelkaisen ympäristövastuun laajentaminen ehdotetusta heikentäisi rahoituksen saatavuuden ohella myös etuoikeudettomien konkurssivelkojien asemaa, sillä julkisoikeudellisen ympäristövastuun kasvattaminen vähentää heille tulevaa jako-osuutta. Toisaalta esimerkiksi naapureiden asema ei esityksen vuoksi vaarannu, koska yksityisoikeudellista vastuuta ei uudella sääntelyllä kavennettaisi.

Velallisen liiketoimintaa jatkavien konkurssipesien suhteen olisi ollut sekä konkurssioikeudellisesta näkökulmasta että työllisyysnäkökohdat huomioiden perusteltua rajata velallisen toimintaan liittymättömät kertaluonteiset vahingot massavelkaisen vastuun ulkopuolelle.

4 Toissijaisten ympäristövastuujärjestelmien kehittäminen

On tärkeää jatkaa toissijaisten ympäristövastuujärjestelmien kehittämistä siten, että vastuu kohdentuu ensisijaisesti ympäristötoimia edellyttävään liiketoimintaan. Maksukyvyttömyyslainsäädäntö ei ole tehokkain eikä tarkoituksenmukaisin keino järjestää julkisoikeudellisen ympäristövastuun toteutuminen. Rahoittajan on tunnettava luotottamansa liiketoiminta, mutta pankki ei voi korvata valvontaviranomaista ympäristöllisten toimintaedellytysten arvioijana.

5 Tiedoksiannot ja konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmä

Uusien, Kostia koskevien säännösten laatiminen on kannatettavaa ja merkitsee käytännössä vallitsevan asiaintilan kirjaamista lakiin. Mietinnössä mainitulla tavalla Kostin käyttö on käytännön pesänhoitotoiminnassa ehdoton pääsääntö.

6 Julkisselvitys

FA:lla ei ole huomautettavaa mietinnön julkisselvitystä koskeviin ehdotuksiin.

FINANSSIALA RY

Lea Mäntyniemi